

Секція 10

ВИВЧЕННЯ ПРОБЛЕМ У СФЕРІ МЕНТАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТІВ ТА ЇХ АДАПТАЦІЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ

Андрощук І.В.

Луцький національний технічний університет, Луцьк, Україна

Андрощук О.В. КЗВО

Волинський медичний інститут, м. Луцьк, Україна

Здоров'я студентів поряд з їх соціальною зрілістю є необхідною умовою їх навчання. Охорона здоров'я студентів є важливим державним завданням, так як для суспільства здоров'я студентів важливо з яким життєвим потенціалом та ментальним здоров'ям учбовий заклад випускає кожного спеціаліста. Однак аналіз багатьох наукових публікацій свідчить про те, що в студентів в період навчання спостерігається порушення здоров'я, зокрема страждає функція серцево-судинної та ендокринної системи, потребує корекції їх психологічний стан [1, 2, 3].

У період навчання у закладі вищої освіти, студенти постійно перебувають у стані розумового та психологічного навантаження. Та коли до факторів почуття загрози, інтенсивне навчання, ймовірною віддаленістю від рідних, активна соціальна адаптація в умовах екосередовища ЗВО додаються військові дії, можуть розвиватись тривожні, депресивні розлади, стресові стани. Здобуття освіти в медичному університеті завжди було складним, з рядом вимог до особистості здобувача освіти [5].

Одним з головних завдань, які досліджуються в КЗВО «Волинський медичний інститут» є вирішення де і на яких етапах навчання здобувачів освіти з'являються фактори ризику і наскільки здоров'я детерміноване довузівським періодом життя.

Мета досліджень – визначити ступінь адаптованості функціонального стану серцево-судинної (ССС) та ендокринної системи на основі соціально-гігієнічних, фізіологічних і клінічних досліджень в порівнянні зі станом здоров'я та рівнем фізичного розвитку студентів що проживали на підконтрольній території та здобувачів освіти з числа внутрішньо-переміщених осіб.

Проведений аналіз вихідного стану здоров'я студентів зарахованих на Ікурс в 2023 році (154 студентів), показали, що 14,25% складають внутрішньо переміщені особи і що частка здорових осіб складала 42,8%, захворювання виявлені у 59,4% обстежуваних.

Результати аналізу медичних карток студентів дозволяють констатувати наявність проблем у стані їхнього здоров'я. Кожен здобувач вищої освіти протягом навчального року, в середньому, 2-3 рази хворів і пропустив 10-15 днів навчання в інституті (залежно від віку і статі). Частка здорових студентів серед прибулих з внутрішньо переміщених осіб менша 31,5%, ніж серед інших (44,6%). В структурі виявлених захворювань переважає частка патологічних змін серцево-судинної 40,5% та ендокринної системи(38,6%).

Отримані дані свідчать про те що витоки виявлених порушень здоров'я знаходяться в довузівському періоді життя і є соціально-обумовленими.

Дослідження показали, що самі високі відхилення з боку серцево-судинної та ендокринної системи виявлені серед здобувачів освіти, які мешкали в районах що підтверджується такими даними : серед них патологічні зміни з боку серцево-судинної 58,4%, та ендокринної системи становили 75,1% .

Отже, результати дослідження виявили достовірно більш низький рівень адаптованості серцево-судинної і ендокринної системи в студентів з числа внутрішньо переміщених осіб ніж студентів що проживали на підконтрольній території. Несприятливими факторами, що впливають на організм студентів, які навчаються в КЗВО «Волинський медичний інститут» є соціально-політичні умови проживання до вступу (військова агресія росії в Україні) та специфічні для студентів навчального закладу фактори : високий рівень психоемоційного та інформаційного навантаження, відсутність навичок раціонального використання часу, що приводить до порушення гігієнічних норм праці та відпочинку ; несвоєчасне звертання за медичною та психологічною допомогою.

У зв'язку з погіршенням стану здоров'я студентів та для зниження несприятливого впливу вказаних факторів на організм студентів необхідне здійснення ряду цілеспрямованих лікувально-профілактичних та організаційно оздоровчих заходів; створення єдиної системи диспансерного спостереження , оцінка вихідного стану здоров'я при вступі в ВНЗ і його зміни в процесі навчання побуту відпочинку формування здорового способу життя. Необхідно запровадити в навчальний процес спеціальних, оздоровчих занять, які дозволили б покращити фізичний та психофізіологічний стан студентів прибулих з внутрішньо переміщених осіб.

Список використаних джерел

1. Васянович Григорій Петрович Психолого-педагогічні основи професійної адаптації майбутніх фахівців: монографія / Григорій Петрович Васянович (ред.). – Л.: СПОЛЮМ, 2008. – 464 с.

2. Гура С.О. Організаційно-педагогічні умови адаптації майбутніх інженерів-педагогів: дис. ... кандидата пед. наук: 13.00.04 / Гура Світлана Олександрівна. – Харків, 2003. – 237 с.

3. Дябел Л.І. Соціалізація студентів-першокурсників в умовах педагогічного університету: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.05 / Дябел Лариса Іванівна. – Київ, 2008. – 244 с.

4. Nikolaenko O.A., Gusakova I.V., Bogomaz O.V. (2017) The level of depression and anxiety among students studying at the Medical University of Ukraine. *Juvenis sentia* 2: 13 -15 (in Ukr.)

5. Н. Ордатій В. Ангельська Дослідження стану психологічного здоров'я студентів - медиків в умовах воєнного стану / Психосоматична медицина та загальна практика //Том 9 №12(2024)

Андрощук Ігор Володимирович, к. с.г. н., доцент кафедри цивільної безпеки 0504381907 androschyc63@gmail.com

Андрощук Олена Володимирівна, спеціаліст вищої категорії методист, завідувач відділення , 0667688048 eleena7984@gmail.com.